

1 Økonomi og uddannelseskvalitet på Arts

2
3 Artsuddannelserne er de uddannelser, der oplever de største økonomiske udfordringer,
4 fordi vores uddannelser generelt er takseret lavere end f.eks. de naturvidenskabelige og
5 tekniske uddannelser. Vi mener, at der findes en uoverensstemmelse mellem den
6 taksering, der findes nu, og den uddannelse vi på arts er blevet garanteret af
7 universitetet og politikerne, da vi blev optaget på vores respektive uddannelser.
8 Den lave økonomiske prioritering af Artsuddannelserne har store konsekvenser for bl.a.
9 undervisningsmængde, undervisningskvalitet og forskningsaktivitet. Artsrådet mener,
10 at det er nødvendigt med en række økonomiske og ressourcemæssige tiltag på hhv.
11 landspolitisk niveau og AU niveau for at genoprette uddannelseskvaliteten på Arts.

13 **Økonomi og uddannelse på landspolitisk niveau**

14 Stort set alle Artsuddannelser er på det laveste taxameter-tilskud, hvilket medfører
15 massiv underfinansiering. Selvom taxametret i år 2010 blev hævet fra 41.600 kr. pr.
16 studerende pr. semester til 46.200 kr., er underfinansieringen stadig på op mod 7000 kr.
17 pr. taxametertilskud¹. Dette medfører, at der må tages penge fra f.eks. forskningen til at
18 finansiere uddannelserne, hvilket særligt går ud over Artsuddannelserne, fordi Arts har
19 dårligere adgang til ekstern forskningsfinansiering end f.eks. Business and Social
20 Sciences. Den laveste taxametersats er mindre end halvt så stor som den højeste, hvilket
21 afspejler sig i, at Danmark er et af de lande i Europa, hvor forskellen mellem
22 undervisningsmængden for hhv. humaniora og de tekniske fag er størst². Det er ikke
23 godt nok! 1/3 af alle studerende på AU studerer ved Arts, og derfor bør der investeres
24 langt mere i at give os nogle solide uddannelser, der kan være til gavn for os selv og
25 samfundet.

26 Artsrådet kræver derfor, at underfinansieringen af Artsuddannelserne stoppes, enten
27 ved at taxametertilskuddet hæves eller ved at der tilføres andre, permanente,
28 økonomiske ressourcer, der er målrettet uddannelse. Den øgede finansiering må ikke
29 ske på bekostning af andre uddannelser, ved f.eks. at sænke den højeste taxametersats,
30 men skal ske som et generelt løft af de danske uddannelser.

31
32 Ud over at stoppe underfinansieringen af artsuddannelserne er det vigtigt at sikre sig, at
33 de eventuelle ekstra midler bliver brugt rigtigt og rent faktisk resulterer i mere og bedre
34 undervisning. Der er desværre eksempler fra Københavns Universitet på, at øget
35 finansiering til uddannelserne aldrig er kommet ud i undervisningen. Derfor er der brug

¹ Jf. McKinseys undersøgelse fra 2009, hvor det før hævnningen af taxametertilskuddet blev vurderet at underfinansieringen var ca. 11.600 kr. Se <http://fivu.dk/publikationer/2009/analyse-af-universiteter-og-sektorforskningsinstitutioner/analyse-af-universiteter-og-sektorforskningsinstitutioner.pdf> s. 82

² Jf. http://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EIV_Synopsis_of_Indicators.pdf, s. 93

36 for, at de studerende får forøget kontrol med økonomien via ændringer i
37 universitetsloven. Konkret kræver Artsrådet, at det indskrives i loven, at budgetter på
38 både universitets- fakultets- og institutniveau godkendes i de relevante organer, hvor
39 der sidder studerende, f.eks. akademisk råd, studienævnene og institutfora. Ligeledes
40 skal universiteterne pålægges at budgetter og regnskaber er offentligt tilgængelige,
41 således at det altid er muligt at følge, hvad pengene bliver brugt til.

42

43 **Økonomi og uddannelseskvalitet på AU-niveau**

44 Selvom de finansielle rammer fra landspolitisk niveau ikke er gode nok, bør der ske en
45 opprioritering af Artsuddannelserne også internt på AU. Studiemiljøundersøgelsen 2011
46 viste, at Arts er det fakultet, der har det laveste antal undervisningstimer på både
47 bachelor- og kandidatniveau, med hhv. 10 og 6,5 timer pr. uge³. Samtidig viste
48 undersøgelsen, at der internt på Arts er studier med helt ned til 6,5 times pr. uge i
49 gennemsnittet for bacheloruddannelserne.⁴ Dette er ikke godt nok! Selvstudium er en
50 naturlig del af et universitetsstudium, men der er ingen pointe i at gå på universitet, hvis
51 ens eget arbejde ikke bliver udfordret og kvalificeret af forelæsninger, øvelser og
52 diskussioner med undervisere og medstuderende. Den mængde undervisning, som
53 udbydes mange steder på Arts, betyder at mange studerende mister tilknytningen til
54 deres medstuderende, deres undervisere og deres fag. Dette har sociale konsekvenser
55 for nogle studerende i form af isolation og ensomhed, men først og fremmest har det
56 store konsekvenser for uddannelseskvaliteten og for det faglige niveau. Derudover
57 betyder især de korte semestre dårligere vilkår for den kernefaglighed, som på Arts i
58 forvejen er sat under pres af tværfaglige tiltag såsom HUMfag og profilfag, der tager
59 ECTS-point fra kernefagene.

60

61 Artsrådet kræver, at AU ligesom Københavns Universitet indfører et minimumstimetal
62 på 12 timer om ugen samtidig med, at alle semestre udvides til 14 uger. Dette bør være
63 en naturlig følge af, at rektor Lauritz B. Holm-Nielsens til bestyrelsesmødet d. 25. april
64 2012 udtalte, at AU aldrig må have færre timer, end de har på KU. Den øgede
65 undervisningsmængde skal følges op af ekstra ressourcer så fagene ikke tvinges til at
66 indføre større hold, at udskifte VIP-timer med instruktortimer eller til at sammenlæse
67 fag for at opfylde målene.

68

69 Selvom AU's økonomiske rammer hovedsageligt er et landspolitisk ansvar, har AU et
70 ansvar for at udnytte sine økonomiske midler ansvarligt og i overensstemmelse med
71 studerendes og ansattes behov. Pengene skal først og fremmest anvendes på forskning
72 og uddannelse og ikke på dyre konsulenter, overdådige kursusophold og rejser på 1.

³ Jf. <http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/230/fullpdf/full4fbc16b2e365c.pdf>, s. 14

⁴ jf. <http://www.e-pages.dk/aarhusuniversitet/234/fullpdf/full4fbc228c69264.pdf>, s. 19

73 klasse. Vi kræver, at de økonomiske midler, som universitetet får tildelt til forskning og
74 undervisning bliver brugt på forskning og undervisning og ikke ophobes som
75 egenkapital. Universitetet skal ikke drives som en privat virksomhed, og egenkapitalen
76 risikerer at blive et argument for ikke at øge bevillingerne fra politisk side. Hvis
77 universitet føler behov for at ophobe egenkapital, skyldes det strukturelle fejl i den
78 eksterne økonomistyring, og universitetet bør derfor forsøge at ændre disse i stedet for
79 at lave interne lappeløsning.

80 For at sikre, at pengene bruges på forskning og uddannelse, kræver Artsrådet, at de
81 studerende og ansatte i langt højere grad inddrages i de økonomiske beslutninger og får
82 indsigt i AU's økonomiske forhold. Vores krav til ændringer i universitetsloven er
83 beskrevet ovenfor, men indenfor de nuværende rammer har vi også en række krav. For
84 det første skal budgetter og regnskaber altid i høring i både akademiske råd, i
85 institutfora og i studienævn, så de studerende og ansatte får indsigt i de økonomiske
86 prioriteringer og mulighed for at påvirke dem. For det andet skal budgetter og
87 regnskaber gøres offentligt tilgængelige.

88

89 *Konklusion*

90 Det er Artsrådets klare opfattelse, at hvis ovenstående krav eftergives vil det styrke
91 uddannelseskvaliteten på Arts markant samt sikre øget gennemsigtighed og
92 ansvarlighed i forvaltningen af de økonomiske midler.